

FLÓRA PŘÍMOŘSKÉ OBLASTI (SLOVINSKÉHO POBŘEŽÍ JADRANU)

Tereza Dennerová, Markéta Klímová

Přímoří je region velmi rozmanitý: patří k němu jak pobřežní pás země v severní části Istrijského poloostrova, slovinský Kras, Vipavské údolí, Goricko a Posočí až po alpský Bovec (<http://slorealie.upce.cz/rostliny.html>).

Přestože je slovinské pobřeží velmi krátké a submediteránní oblast na území Slovinska není plošně tak rozsáhlá jako ostatní fytogeografické oblasti floristicky jde o nejbohatší území státu. Své lokality zde má řada mediteránních a submediteránních druhů rostlin, vyskytujících se v nejrůznějších typech společenstev. I když je slovinské pobřeží krajinou intenzivně využívanou turisticky i zemědělsky, nenajdeme zde žádná lesní společenstva, která se zde původně vyskytovala. Původní vegetace doubrav asociace *Seslerio* (Matyášek, 2004).

Nicméně porosty stromů a keřů najdeme podél komunikací a ve zbytcích lesů a křovin na okrajích obcí. Řada druhů dřevin je také vysazována jako okrasné nebo kulturní rostliny. Ve stromových porostech a v křovinách se můžeme setkat s druhy submediteránními, mezi něž patří např. *Ostrya carpinifolia* (habrovec východní), *Fraxinus ornus* (jasan zimnář), *Quercus pubescens* (dub pýřitý), *Castanea sativa* (kaštanovník setý), *Carpinus orientalis* (habr východní), *Cotinus coggygria* a *Coronilla emerus* (čičorka). V podrostu stromové vegetace se uplatňují rostliny lianovitého vzrůstu, např. *Smilax aspera*, *Rubia peregrina* (mořena) a *Asparagus acutifolius* (chřest). Na odlesněných místech jsou často rozsáhlé porosty polokeře *Spartium junceum* (vítečník sítinolistý) (Matyášek, 2004).

Zajímavé typy vegetace hostí extrémní stanoviště nevhodná pro zemědělské využití, zejména zasolené půdy a skalnaté svahy na mořském pobřeží. Vegetace slanisk s výskytem jednoletých a vytrvalých druhů rostlin je v místech, kde se v současnosti odpařuje mořská voda pro další zpracování. Skupina druhů vázaná na tento biotop není početná, ekologicky a fyziognomicky však je velmi zajímavá, určující ráz krajiny. Společenstva s výskytem jednoletých sukulentních druhů patří do třídy Thero-Salicornietea, s charakteristickými druhy *Salicornia europaea* (slanorožec evropský) a *Suaeda maritima* (solnička přímořská). Vytrvalé druhy tvoří společenstva třídy Salicornietea fruticosae s výskytem druhů *Sarcocornia fruticosa*, *Arthrocnemum macrostachyum* a *Atriplex portulacoides* (lebeda). V tomto typu vegetace se vyskytuje také druh *Limonium angustifolium* (statice) a na živinami bohatších substrátech druh *Inula crithmoides* (oman). Typickým zástupcem vegetace třídy Crithmo-Staticetea, která se vyskytuje na skalnatých pobřežích, ovlivňovaných slaným sprejem, je

sukulentní druh z čeledi Apiaceae (miříkovité) *Crithmum maritimum* (Mucina 1997). Vodní vegetace slaných mořských vod patří do třídy *Zosteretea marinae*, pro níž jsou charakteristické druhy *Zostera marina*, *Z. noltii*, *Cymodocea nodosa* a *Posidonia oceanica*. Na skalách a zídkách vzdálených od moře a tudíž neovlivněných slanou vodou se vyskytuje bylinné společenstvo třídy *Parietarietea judaicae* s druhy *Parietaria judaica* (drnavec palestinský) (Matyášek, 2004).

Nepřehlédnutelnou dominantu v krajině tvoří na vlhkých místech se vyskytující až 6 m vysoké porosty rákosovité trávy *Arundo donax*. Společenstva podmíněná činností člověka jsou společenstva plevelů v polních kulturách a zejména ve vinohradech. Nejběžnějšími druhy trav v těchto společenstvech jsou *Cynodon dactylon* (troskut prstnatý) a *Elymus repens* (pýr plazivý), nápadný je vytrvalý druh čiroku (*Sorghum halepense*). Z dalších druhů se hojně vyskytují druhy rodů *Sonchus* (mléč) a *Allium* (česnek), *Cichorium intybus* (čekanka obecná), *Portulaca oleracea* (šrucha zelná). Na polích najdeme řadu teplomilných plevelných druhů svazu *Caucalidion*, které se u nás v České republice buď nevyskytují, např. *Legousia speculum-veneris* (zrcadlovka Venušina), nebo jsou u nás již příliš vzácné, např. *Torilis arvensis* (tořice rolní) a *Caucalis platycarpos* (dejavorec velkoplodý). Jako kulturní a okrasné rostliny jsou hojně vysazovány borovice *Pinus halepensis* (borovice halepská) a *P. pinea* (pínie), z dalších jehličnatých dřevin *Cupressus sempervirens* (cypřiš vždyzelený) a *Cedrus atlantica* (cedr atlaský). Pěstované listnaté dřeviny jsou zastoupeny druhy *Olea europaea* (olivovník evropský), *Laurus nobilis* (vavřín), *Myrtus communis* (myrta), *Rosmarinus officinalis* (rozmarýn lékařský), *Lavandula angustifolia* (levandule lékařská), *Punica granatum* (marhaník), *Nerium oleander* (oleandr), *Eriobotrya japonica*, *Ficus carica* (fíkovník smokvoň) a další (Matyášek, 2004).

Podél silnic jsou často vysazována stromořadí rychlerostoucích druhů rodu *Eucalyptus* (blahovičnick). Z palm jsou vysazovány druhy *Phoenix canariensis* (palma kanárská) a *Chamaerops humilis* (žumara nízká) (Matyášek, 2004).

Druhově pestré slovinské rostlinstvo je samozřejmě ohroženo změnami v jejich přirozeném prostředí, lidskou činností atd. Na červeném seznamu ohrožených druhů je 342 druhů zdejších rostlin, speciálním nařízením o ochraně je chráněných 28 druhů (<http://slorealie.upce.cz/rostliny.html>).

Zdroj:

KOZÁR, A. Slovinské reálie. Rostliny Slovinska. © 2010. [online] cit. 4.6.2015 dostupné z:
[//slorealie.upce.cz/rostliny.html](http://slorealie.upce.cz/rostliny.html)

MATYÁŠEK, Jiří (ed.) a kol.: Slovinsko - cesty do přírody. Brno: Masarykova univerzita, 2004, 207 s., ISBN 80-210-3392-4.